

Odluka kojom se donosi Zakon o Pravosudnoj policiji Bosne i Hercegovine

Koristeći se ovlastima povjerenima Visokom predstavniku člankom V Dodatka 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojemu je Visoki predstavnik konačna vlast u zemlji glede tumačenja toga Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora, i posebice uzimajući u obzir članak II, 1., d. toga Sporazuma, po kojemu Visoki predstavnik “pruža pomoć, kada to ocijeni prijeko potrebnim, u pronalaženju rješenja za sve poteškoće u svezi civilne provedbe”;

Pozivajući se na stavak XI, 2 Zaključaka Vijeća za provedbu mira koje se sastalo u Bonnu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu Visokoga predstavnika da uporabi svoju konačnu vlast u zemlji glede tumačenja Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora, kako bi olakšao rješavanje bilo koje takve poteškoće “donošenjem obvezujućih odluka, kada procijeni da je to prijeko potrebno”, o određenim pitanjima, uključujući (sukladno točki c. ovoga stavka) i “mjere radi osiguranja provedbe Mirovnoga sporazuma na cijelom području Bosne i Hercegovine i njenih entiteta”;

Pozivajući se dalje na stavak 12.1 Deklaracije Vijeća za provedbu mira sa sastanka u Madridu 15. i 16. prosinca 1998. godine, koji je jasno iskazao da to Vijeće smatra uspostavu pravne države, kojoj bi svi građani vjerovali, preduvjetom dugotrajnog mira i samoodrživog gospodarstva sposobnoga privući i zadržati međunarodne i domaće ulagatelje;

Pozivajući se također i na točku 3. Dodatka II (Pravna država i ljudska prava) te Deklaracije, po kojoj uspostava na državnoj razini pravosudnih ustanova koje bi zadovoljile

utvrđenu ustavnu potrebu za postupanjem u predmetima kaznenih djela čiji su počinitelji javni dužnosnici Bosne i Hercegovine tijekom obavljanja svojih dužnosti, te u upravnim i izbornim predmetima, jest preduvjet uspostave pravne države u Bosni i Hercegovini;

Imajući na umu osnaženu strategiju za reformu pravosuđa kako bi se pojačali naponi u postizanju pravne države u Bosni i Hercegovini tijekom 2002/2003. godine, koju je podržao Upravni odbor Vijeća za provedbu mira 28. veljače 2002. godine i ustvrdivši da je takva strategija osmišljena kao odgovor na pozive vlasti Bosne i Hercegovine za odlučnijim djelovanjem međunarodne zajednice u rješavanju problema kriminaliteta u gospodarstvu, korupcije i problema prisutnih u osnovama pravosudnog sustava;

Obzirom na činjenicu da je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira 7. svibnja 2002. godine u Sarajevu pozvao vlasti u Bosni i Hercegovini da osiguraju brzu uspostavu Suda Bosne i Hercegovine, podsjećajući vlasti u Bosni i Hercegovini da Prizivni odjel ovoga Suda mora biti operativan kako bi mogao rješavati po izbornim žalbama, te pozivajući vlasti da odmah pronađu održivo rješenje problema smještaja ovoga Suda;

Podsjećajući stoga da je uspostava Pravosudne policije Bosne i Hercegovine, koja bi bila zadužena za učinkovito izvršavanje sudskih naloga i za sigurnost unutar zgrade Suda, nužan preduvjet pravilnog funkcioniranja Suda Bosne i Hercegovine;

Uvjeren u presudno značenje koje za Bosnu i Hercegovinu ima nastojanje da se ojača i slijedi pravna država kako bi se stvorila osnovica za gospodarski rast i strana ulaganja;

Imajući u vidu oboje, kako žurnost tako i potrebu osnivanja Pravosudne policije Bosne i Hercegovine, iz svih tih razloga

Visoki predstavnik ovime donosi sljedeću

ODLUKU

Kojom se donosi Zakon o Pravosudnoj policiji Bosne i Hercegovine, koji se ovdje prilaže kao sastavni dio ove odluke.

Taj Zakon stupa na snagu kao zakon Bosne i Hercegovine sukladno odredbama članka 30. toga Zakona, na privremenoj osnovi, sve dok Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji taj Zakon u dužnom obliku, bez izmjena i dopuna i bez pridodanih uvjeta.

Ova odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Sarajevo, 24. siječnja 2003.

Paddy Ashdown
Visoki predstavnik

ZAKON O PRAVOSUDNOJ POLICIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I – TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom osniva pravosudna policija, određuju njene ovlasti, ustrojstvo i sredstva za rad, prava i obveze, radni odnosi te druga važna pitanja za ustrojstvo i rad pravosudne policije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: pravosudna policija).

Članak 2.

Pravosudna policija obavlja dužnosti iz svoje nadležnosti sukladno zakonu. Posebne propise i pravila o dužnostima pravosudne policije donosi Vijeće ministara na prijedlog ministra pravosuđa.

Članak 3.

Narodnosni sastav zaposlenika pravosudne policije općenito odražava narodnosnu strukturu naroda Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

za upravu pravosudnom policijom odgovara Ministar pravosuđa, a za djelatni nadzor nad pravosudnom policijom odgovara zapovjednik pravosudne policije.

II – OVLASTI PRAVOSUDNE POLICIJE

Članak 5.

(1) Pravosudna policija sukladno zakonu pruža pomoć Sudu Bosne i Hercegovine i Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine u pribavljanju podataka i obavijesti, izvršavanju sudskih naloga o prisilnom dovođenju svjedoka, izvršavanju sudskih naloga o privođenju optuženika, odvođenju osuđenika u ustanove za izvršavanje sankcija izrečenih presudama Suda, održavanju reda u sudnici, osiguravajući zaštitu sudaca i sudskih službenika te drugih osoba unutar Suda, unutarnje osiguranje Sudske zgrade te izvršavajući druge naloge Suda.

(2) Pravosudna policija sukladno zakonu također pruža pomoć tijekom istraživanja ili suradnje, u slučaju otpora službene osobe, u osiguravanju uvida u službene isprave, uključujući spise Suda i uprave, a posebice u pribavljanju nužnih podataka i obavijesti, isprava i spisa.

(3) Pravosudna policija izvršava sudske naloge o pretrazi imovine i osoba, o privremenom oduzimanju predmeta, o osiguranju provedbe izvršnih sudskih naloga te drugih naloga Suda čiji je cilj poduzimanje koraka radi uspješnog provođenja određenog sudskog postupka. Radi tehničke ili stručne potpore, pravosudna policija može zatražiti pomoć redarstvenih vlasti Bosne i Hercegovine, entiteta i Distrikta Brčko.

Članak 6.

Na zahtjev glavnog tužitelja Bosne i Hercegovine ministar

pravosuđa zaključuje posebni sporazum o pružanju pomoći pravosudne policije Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

III – USTROJSTVO I SREDSTVA ZA RAD PRAVOSUDNE POLICIJE

Članak 7.

Unutarnje ustrojstvo pravosudne policije uređuje se propisom Vijeća ministara na prijedlog ministra pravosuđa.

Članak 8.

(1) Radom pravosudne policije upravlja zapovjednik pravosudne policije, na način određen propisima koje donosi ministar pravosuđa sukladno članku 9. ovoga Zakona.

(2) Za zapovjednika pravosudne policije može biti imenovana svaka osoba koja ima najmanje VI stupanj stručne sprema (viša stručna sprema) i sedam godina radnog iskustva na službi u pravosudnoj policiji ili na sličnim zadacima u redarstvenim vlastima.

(3) Zapovjednika pravosudne policije imenuje ministar pravosuđa.

Članak 9.

Ukupan broj službenika pravosudne policije određuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog ministra pravosuđa.

Članak 10.

Sredstva za rad pravosudne policije izdvajaju se iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Članak 11.

Za pravosudnu policiju poslove nabavke i financija obavlja Ministarstvo pravosuđa.

IV – PRAVA I OBVEZE SLUŽBENIKA PRAVOSUDNE POLICIJE

Članak 12.

- (1) Službenici pravosudne policije nose oružje i odore.
- (2) Pravosudnoj policiji nužnu opremu za obavljanje njezinih dužnosti nabavlja ministarstvo pravosuđa.
- (3) Službeniku pravosudne policije izdaje se službena iskaznica koja potvrđuje njegovu službu službenika pravosudne policije i njegovo pravo nošenja i uporabe oružja.
- (4) Službene iskaznice službenicima pravosudne policije izdaje ministarstvo pravosuđa.

Članak 13.

U obavljanju svojih dužnosti i zadataka, službenici pravosudne policije dužni su štiti život i dostojanstvo čovjeka te poduzeti odgovarajuće mjere u prilikama u kojima su ta dobra ugrožena. Dozvoljena je primjena samo onih sredstava prisile određenih ovim Zakonom koja su zaista nužna i kojima se zadaci i dužnosti izvršavaju uz najmanje štetnih posljedica, a inače su službenici pravosudne policije kazneno i stegovno odgovorni sukladno ovome i drugom primjenjivom zakonu.

Članak 14.

(1) U izvršavanju svojih dužnosti, službenici pravosudne policije mogu koristiti odgovarajuću i nužnu razmjernu silu samo u slučajevima kada je ona prijeko potrebna kako bi se spriječio napad na život i tijelo suca, tužitelja, drugih zaposlenika Suda i bilo koje osobe kojoj su dužni pružiti zaštitu, te u cilju sprječavanja bijega svjedoka, osumnjičenika i osuđenika ili sprječavanja nastanka materijalne štete Sudu.

(2) Razmjerna tjelesna sila može se primijeniti i kada je to nužno radi svladavanja otpora osobe prema kojoj se izvršava sudski nalog.

Članak 15.

(1) Ukoliko primjenom sredstava prisile iz članka 14. ovoga Zakona službenik pravosudne policije ne može osigurati zaštitu ili izvršavanje svojih dužnosti, dozvoljena je uporaba vatrenog oružja ako se ni na jedan drugi način ne može:

- a. zaštititi živote koje je službenik dužan zaštititi;
- b. izbjeći izravno predstojeći napad koji ugrožava njegov život ili živote sudaca, tužitelja ili drugih zaposlenika Suda te ostalih osoba koje je službenik dužan zaštititi;
- c. spriječiti bijeg osumnjičenika, optuženika ili osuđenika koji je pod njegovom stražom, kojega dovodi ili u čijoj je pratnji, ukoliko posebne okolnosti opravdavaju bojazan da bi on mogao uporabiti vatreno oružje protiv trećeg ili ukoliko se to može pretpostaviti iz načina počinjenja, posljedica ili drugih okolnosti počinjenog kaznenog djela.

(2) Kada postoji opravdani razlog za uporabu vatrenog oružja, službenik pravosudne policije će se prvo predstaviti, ukoliko je to moguće, te uputiti jasno upozorenje da će uporabiti vatreno oružje.

(3) Službenik pravosudne policije će pružiti dovoljno vremena da se postupi po upozorenju, osim kada bi ga to dovelo u opasnost ili bi ugrozilo život ili tijelo drugih osoba, a okolnosti nameću potrebu hitre radnje.

(4) Prilikom uporabe vatrenog oružja službenik je pravosudne policije dužan štiti živote drugih osoba i obvezan je odmah podnijeti pisano izvješće o takvoj uporabi vatrenog oružja zapovjedniku pravosudne policije. Zapovjednik pravosudne policije obvezan je pisano izvješće o svakoj uporabi sredstava prisile i vatrenoga oružja odmah podnijeti ministru sigurnosti.

(5) Službenici pravosudne policije ne smiju ispaljivati hice

upozorenja niti pucati na vozila u kretanju tijekom potjere, osim ako se vozilo koristi kao sredstvo za nanošenje povreda službenicima pravosudne policije ili drugim osobama, ili ako je to prijeko potrebno kako bi se spriječile ozbiljne povrede ili smrt prouzročena hicima iz vatrenog oružja ispaljenim na službenike pravosudne policije ili druge osobe.

Članak 16.

(1) Službenik pravosudne policije koji svoje zadatke izvršava kao dio grupe, vatreno oružje može koristiti samo po naredbi zapovjednika te grupe.

(2) Naredba o uporabi vatrenog oružja iz stavka 1. ovoga članka može se izdati samo u slučajevima i pod uvjetima određenima ovim Zakonom.

Članak 17.

Potanje propise o uporabi vatrenog oružja i drugih sredstava prisile donosi ministar pravosuđa po pribavljenom mišljenju ministra sigurnosti.

Članak 18.

Prilikom uhićenja osumnjičenika, optuženika ili osuđenika koji se ispraćuje u ustanovu za izvršavanje sankcija, službenik pravosudne policije može stupiti na tuđu imovinu ili tuđe prostorije sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine i drugim zakonima.

Članak 19.

(1) Ukoliko je protiv službenika pravosudne policije pokrenut i vodi se kazneni, prekršajni ili parnični postupak zbog uporabe vatrenoga oružja, sredstava prisile ili drugih zahvata u tijeku izvršavanja ili u svezi izvršavanja poslova ili zadataka, Bosna i Hercegovina će mu osigurati pravnu obranu na sudu i pružiti drugu odgovarajuću pravnu potporu u svezi toga postupka.

(2) Službeniku pravosudne policije, ili njegovoj obitelji ako je potrebno, pravna se potpora pruža i ukoliko su oštećenici u postupku naknade štete, ako je štetu pretrpio tijekom izvršavanja ili u svezi izvršavanja službenih poslova i zadataka.

(3) Bosna i Hercegovina neće pružiti pravnu potporu iz stavka 1. i 2. ovoga članka zaposleniku kojemu je u određenom predmetu izrečena stegovna mjera prekida radnog odnosa zbog namjernog kršenja ili zlouporabe ovlasti u tijeku izvršavanja poslova i zadataka, niti u slučaju da je Bosna i Hercegovina protiv zaposlenika podnijela kaznenu prijavu.

Članak 20.

(1) Osobe koje na zahtjev službenika pravosudne policije ili po vlastitoj pobudi pruže pomoć u svladavanju osobe koje pruža otpor ili u hvatanju bjegunca te tom prilikom zadobiju ozljedu, bolest ili budu na dulje vrijeme onesposobljene za rad, imaju pravo na iste povlastice socijalnog osiguranja kao zaposlenici institucija Bosne i Hercegovine zaposleni u punom radnom vremenu.

(2) Ako prilikom pružanja pomoći službeniku pravosudne policije osoba iz stavka 1. ovoga članka izgubi život, troškove sahrane podmiruje pravosudna policija.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, obitelj ili osoba koju je preminuli uzdržavao ima pravo na jednokratnu financijsku pomoć koja ne može biti manja od iznosa ukupne plaće koju je preminuli ostvario u posljednjih šest mjeseci. Ako je preminuli bio nezaposlen, iznos financijske pomoći određuje ministar pravosuđa.

Članak 21.

(1) Službenici pravosudne policije obvezni su čuvati službenu tajnu.

(2) Što se smatra službenom tajnom, način čuvanja službene tajne i uvjete za oslobađanje od obveze čuvanja službene tajne određuje Ministarstvo pravosuđa.

V – ZAPOŠLJAVANJE I STEGOVNA ODGOVORNOST

1. Zapošljavanje

Članak 22.

Na zapošljavanje u pravosudnoj policiji odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona Bosne i Hercegovine o zapošljavanju u državnim institucijama, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 23.

(1) Uz uvjete propisane zakonima Bosne i Hercegovine o zapošljavanju u državnim institucijama, osoba koja se zapošljava kao službenik pravosudne policije mora ispunjavati zdravstvene, duševne i tjelesne uvjete sukladno mjerilima propisanim za policijske službenike kao što je određeno propisima koje donosi ministar pravosuđa.

(2) Zdravstvenu, duševnu i tjelesnu spremnost osoba iz stavka 1. ovoga članka ocjenjuje odgovarajuća zdravstvena ustanova koju određuje ministar pravosuđa.

Članak 24.

Sva prava i obveze u svezi zapošljavanja, zdravstvenog, mirovinskog i invalidskog osiguranja te sva druga prava u svezi rada pravosudne policije propisuje ministar pravosuđa.

2. Stegovna odgovornost

Članak 25.

Službenici pravosudne policije stegovno su odgovorni za kršenja svoje radne obveze.

Članak 26.

(1) Teške povrede radne obveze jesu:

- a) nepropisna uporaba sile;
- b) nemarno izvršavanje zadataka i dužnosti koje može dovesti do kršenja propisa o čuvanju službene tajne ili odavanju takve tajne;
- c) samovoljno napuštanje radnoga mjesta ili mjesta s kojega se osigurava zaštita zgrada ili osoba;
- d) nepoduzimanje radnji ili poduzimanje nedostatnih radnji iz okvira svojih obveza, potrebnih za sigurnost sudaca i drugih zaposlenika Suda, unutarnju sigurnost Suda, osoba i povjerenih stvari;
- e) nezakonita dodjela sredstava ili nezakonito stjecanje osobne i materijalne koristi u svezi izvršavanja redovitih zadataka i dužnosti;
- f) nepoduzimanje mjera ili poduzimanje nedostatnih mjera ili nepružanje pomoći iz okvira svojih prava i odgovornosti prema drugim zaposlenicima kada oni obavljaju službene radnje;
- g) prikrivanje činjenica o vremenu, razmjeru i načinu izvršavanja službenih radnji ili uporabi sredstava sile od strane službenika pravosudne policije kada je poduzimanjem tih radnji ili uporabom sile počinjena teška povreda radne dužnosti;
- h) nepružanje pravne i druge stručne pomoći iz okvira svojih prava i obveza stranci koja nije upoznata sa svojim zakonskim pravima;
- i) izbjegavanje obveza u svezi stručnog osposobljavanja i daljnjeg usavršavanja;

- j) izbjegavanje liječničkih pregleda u svrhu određivanja radne sposobnosti;
- k) zapošljavanje na poslovima izvan službe bez odobrenja zapovjednika pravosudne policije.

Članak 27.

- (1) Postupak utvrđivanja stegovne odgovornosti službenika pravosudne policije pokreće i vodi ministar pravosuđa.
- (2) Stegovni postupak za utvrđivanje stegovne odgovornosti službenika pravosudne policije određuje ministar pravosuđa.

Članak 28.

- (1) Službenik pravosudne policije protiv kojega je pokrenut kazneni ili stegovni postupak zbog teške povrede radne obveze bit će privremeno udaljen s radnog mjesta na koje je bio raspoređen ili iz pravosudne policije. Udaljenje izriče zapovjednik pravosudne policije ako se, s obzirom na narav kaznenog djela ili težinu navodne povrede radne obveze, na okolnosti pod kojima su djelo ili povreda počinjeni te na druge okolnosti, može osnovano zaključiti da bi po interese pravosudne policije bilo štetno ako bi taj službenik pravosudne policije ostao na radnom mjestu na koje je raspoređen ili u pravosudnoj policiji uopće.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, službeniku pravosudne policije koji je privremeno udaljen iz službe oduzima se oružje, službena iskaznica i značka i ne smije tijekom vremena udaljenja nositi odoru. Za vrijeme trajanja udaljenja, tome se službeniku također može umanjiti plaća, privremeno ne isplatiti plaća ili se može rasporediti na uredske poslove.

VI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

(1) Ministarstvo pravosuđa će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti potrebne propise za primjenu ovoga Zakona, posebice iz sljedećih oblasti:

- a. odgovornost i naknada štete koju je prouzročila pravosudna policija u tijeku obavljanja dužnosti;
- b. propisi o zapošljavanju, zaposlenicima i službi, uključujući i broj zaposlenika;
- c. način financiranja;
- d. suradnja, kako domaća tako i međunarodna, s drugim tijelima za provedbu zakona, sudovima i tužiteljstvima.

Članak 30.

Ovaj se Zakon objavljuje u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" i stupa na snagu osmoga dana od dana objave.